U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci stěžovatelky **K. K.,** zastoupené JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem v Praze 1, Žitná 45, za účasti **Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 8. 2007, č. j. 28 Az 21/2007 – 17,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení shora označeného rozsudku, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 8. 2. 2007, č. j. OAM-1255/VL-20-04-2006, jímž jí nebyla dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), udělena mezinárodní ochrana.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky

přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Kasační stížnost podává stěžovatelka z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka je přesvědčena, že jsou u ní dány azylové důvody. Ve své kasační stížnosti stěžovatelka uvádí, že si správní orgán zcela očividně neobstaral, resp. se jimi dostatečně nezabýval, všechny nutné podklady ke svému rozhodnutí, jinak by věděl, že stěžovatelka spolu se svým manželem musela z Kyrgyzstánu vycestovat komplikovaně. Stávající politickou situaci v zemi původu stěžovatelky je třeba zvážit nejenom v kontextu s důkazy předloženými správním orgánem, ale je nutné hledat i relevantní důkazy z „nezávislých“ zdrojů, které se zabývají problematikou lidských práv a jejich dodržováním. Různé zprávy různých tendenčních organizací jako je Ministerstvo zahraničních věcí USA nebo Ministerstvo zahraničních věcí ČR nelze v takových případech vůbec použít. Stejně tak zprávy organizací zabývajících se dodržováním lidských práv jsou k posouzení takových otázek méně vhodné. Nejlepší možné řešení je obstarat si vyjádření vědeckých ústavů, odborníků na politologii, historii, apod. Vzhledem ke skutečnosti, že se Uzbekistán trvale nehlásí ke svým občanům žijícím na území jiných států a soustavně jim odmítá poskytnout pomoc a uznat jejich právo na vlast, stává se stěžovatelka formálně osobou bez státní příslušnosti, byť s kyrgyzským pasem, avšak v Kyrgyzstánu nechtěná a v zemi, k jejíž národnosti se hlásí, tedy Uzbekům, je nežádoucí. Spojí-li se k tomu účast stěžovatelky na hnutí podporujícím bývalého kyrgyzského prezidenta, jde o obrázek zcela odlišný od závěrů správního orgánu. Ovšem těmito skutečnostmi se soud nezabýval. Stejně jako se nezabýval dostatečně otázkou, zda-li je Kyrgyzská republika totalitním, demokratickým či jakýmkoliv jiným režimem, zda se tam porušují lidská práva či nikoliv a zda –li stěžovatelce spolu s jejím manželem hrozí nebezpečí při jejich návratu, a to z jakýchkoliv důvodů. Stěžovatelka neví, zda-li soud citací judikatury Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že její tvrzení jsou váhavá, vyhýbavá a nepřesná nebo dokonce snad i, že stěžovatelka během azylového řízení svá tvrzení měnila, protože to není pravda. Stěžovatelka od samého počátku má jednu neměnnou verzi důvodů, proč opustila zemi původu a proč požádala o mezinárodní ochranu. Informace, které poskytla, jsou dostatečně určité a přesné. Přesto krajský soud ve svém odůvodnění uvádí, že *stěžovatelka nepřednesla žádnou závažnou skutečnost* a dále uvádí, že *ve shodě se správním orgánem se krajský soud kloní k závěru, že reakce byly snahou nové vládnoucí garnitury řešit problémy korupčního prostředí a získat přehled nad ekonomickou mocí, ovládnout tak systém podnikání trhovců a zavést „nový řád“, byť jak vyplývá z podkladových zpráv – změny probíhaly chaoticky a pomalu.* Tato tvrzení krajského soudu považuje stěžovatelka za ryzí spekulace. Obraty typu *vládnoucí garnitura* či *získat přehled nad ekonomickou mocí* jasně ukazují, že stávající režim má autoritářské prvky a není zcela jasné, zda-li se nejedná o snahu současné vlády zavést do země prvky totalitní, nedemokratické. Dalším bodem k zamyšlení je podle stěžovatelky pozastavení se krajského soudu nad líčením toho, co se stalo v Kyrgyzstánu. Krajský soud doslova uvádí, že stěžovatelka *popisovala své potíže ... barvitě ... manžel se omezil toliko na prosté konstatování existence anonymního telefonátu a následný odchod*. K tomu nezbývá než napsat, že ne každý vnímá objektivní skutečnost stejně. Lidé jsou individuality a nelze očekávat, že budou své zážitky líčit shodně, stejně emočně. Názor krajského soudu *je však takový, že popis situace předložený manželem stěžovatelky ... se jeví nepřesvědčivý*. Krajský soud si klade otázku po důvodech, pro které stěžovatel nesdělil potíže své manželky tak barvitě, jak je přednesla ona sama. Pokud měl krajský soud pochybnosti, měl je odstranit.

To krajský soud zcela jednoznačně neučinil. Na závěr těchto úvah krajský soud uvádí, že *se mu příběh stěžovatelky a jejího manžela jeví vykonstruovaný a předložený v takové podobě, o které se stěžovatelka zřejmě domnívá, že by jí mohla zajistit výhodnější pozici v azylovém řízení leč se snahou po legalizaci pobytu na území České republiky*. Takovéto závěry jsou pouhými dohady absolutně ničím nepodloženými, maximálně pojatými z názorů správního orgánu. Zejména pokud se přidá ještě názor krajského soudu, podle něhož *je nelogické, aby stěžovatelce byly doručeny oficiální obsílky od policie, ty ona ignorovala, nicméně psychický stres a následné zhroucení jí způsobilo až anonymní volání.* Něco takového krajský soud nemůže vůbec relevantně posuzovat. Pokud chce činit takové závěry, měl by si k tomu obstarat nejlépe znalecký posudek nebo alespoň odborné vyjádření, což neučinil. Z výše uvedeného zcela jednoznačně plyne tendenčnost rozhodnutí krajského soudu a potažmo i správního orgánu, kteří ve stěžovatelce a v jejím manželovi vidí nevěrohodné osoby, snažící se zneužít systému mezinárodní ochrany. Volí proto důkazy a tvrzení, která mají odůvodnit zamítnutí jejich žádosti o azyl. S ohledem na shora uvedené proto stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatelky.

Námitku stěžovatelky, že si správní orgán neobstaral všechny nutné podklady ke svému rozhodnutí, resp. se jimi dostatečně nezabýval, Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Správní orgán si podle jeho zjištění obstaral dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a skutkový stav zjistil dostatečně, neboť množství zpráv (tj. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu dodržování lidských práv za rok 2005, vydaná v roce 2006; Výroční Zpráva Human Rights Watch z ledna 2005; Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 4. 1. 2006, č. j. 100463/2006-LP, ze dne 26. 11. 2004, č. j. 140991/2004-LP, ze dne 21. 10. 2003, č. j. 135267/2003-LP, a ze dne 17. 9. 2003, č. j. 131017/2003-LP; Zpráva International Crisis Group (ICG) ze dne 4. 5. 2005 a 16. 12. 2005 o situaci v Kyrgyzstánu; včetně aktuální situace v této zemi zachycené v databázi ČTK), které měl správní orgán k dispozici, mu poskytlo vyčerpávající informaci o stavu v zemi původu stěžovatelky (viz například rozsudek NSS ze dne 2. 11. 2005, č. j. 3 Azs 457/2004 - 52, www.nssoud.cz).

Pokud stěžovatelka v této souvislosti namítá, že se krajský soud nezabýval tím, že stávající politickou situaci v zemi jejího původu je třeba zvážit nejenom v kontextu s důkazy předloženými správním orgánem, ale je nutné hledat i relevantní důkazy z „nezávislých“ zdrojů, které se zabývají problematikou lidských práv a jejich dodržováním, když nejlepší možné řešení je obstarat si vyjádření vědeckých ústavů, apod., či dalšími okolnostmi, které však uvedla až v kasační stížnosti, je zřejmé, že stěžovatelka zcela opomněla zásadu dispoziční, kterou je správní soudnictví plně ovládáno. V souladu s touto zásadou je na stěžovatelce, žalobkyni, zda proti rozhodnutí správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují její práva nebo povinnosti, bude brojit žalobou u soudu či nikoliv; je na ní, aby v případě, kdy se bude domáhat ochrany svých práv žalobou u soudu, v této žalobě jasně vymezila, které výroky správního rozhodnutí napadá, a v žalobních bodech pak specifikovala, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 s. ř. s.) Vzhledem ke skutečnosti, že krajský soud je podle ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. při přezkoumávání rozhodnutí správních orgánů vázán jak co do rozsahu napadených výroků rozhodnutí, tak i žalobními body, a jestliže tedy žalobkyně – stěžovatelka - v žalobě ani jiném podání krajskému soudu

neuvedla, jak to učinila v kasační stížnosti, že správní orgán nevzal v úvahu výše uvedené podklady, krajský soud nepochybil, když tyto skutečnosti nezkoumal (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 26/2003 - 57, www.nssoud.cz).

Stěžovatelka v kasační stížnosti dále pouze obecně polemizuje se závěry krajského soudu a některé jeho závěry označuje za ryzí spekulace. Protože stěžovatelka nikterak svá tvrzení blíže nekonkretizovala, Nejvyšší správní soud se těmito jejími námitkami nezabýval, neboť se nejedná o stížní body. Ty totiž, jak již Nejvyšší správní soud několikráte zdůraznil (například v rozsudku ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, publikovaném pod č. 113/2004 Sb. NSS), musí být tvořeny uvedením, z jakých skutkových a právních důvodů považuje stěžovatelka napadené výroky rozhodnutí soudu či správního orgánu za nezákonné nebo nicotné. Samotná citace vyjádřeného názoru krajského soudu s uvedením nesouhlasu proto tomuto požadavku nemůže vyhovět.

Taktéž s tvrzením stěžovatelky, že je dán důvod pro podání kasační stížnosti dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nelze souhlasit. Stěžovatelka ostatně tento důvod ve své kasační stížnosti ani blíže skutkově nekonkretizovala, a proto Nejvyšší správní soud ve vztahu k tomuto tvrzení odkazuje na shora uvedenou judikaturu, týkající se stížních bodů. I přesto však Nejvyšší správní soud uvádí, že nepřezkoumatelností rozhodnutí se již zabýval například ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, publikovaném pod č. 638/2005 Sb. NSS, nebo v rozsudku ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, www.nssoud.cz.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatelka podala návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany je vybavena odkladným účinkem *ex lege* (ust. § 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu